

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin

VD/7332/00.04.03/2021

RV/TA/HH/MR/PH

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt Vantaan kaupungilta lausuntoa liitteenä olevasta luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin. Määräaika lausunnon antamiselle on 27.8.2021.

Lausuntopyyntö

Lausuntopyynnön mukaan pääministeri Marinin hallitus on vuoden 2020 budjettiriihen yhteydessä sitoutunut korvaamaan koronaan liittyvät välittömät kustannukset. Tällaisia ovat erityisesti testaukseen ja testauskapasiteetin nostamiseen, jäljittämiseen, karanteeneihin, potilaiden hoitoon, matkustamisen terveysturvallisuuteen sekä rokotteeseen liittyvät kustannukset. Sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin liittyvät korvaukset kunnille, kuntayhtymille ja Ahvenanmaan maakunnalle on tarkoitus toteuttaa vuonna 2021 olennaiselta osin valtionavustuksilla.

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi kuntien vuoden 2021 koronasta aiheutuneiden sosiaali- ja terveydenhuollon kustannusten korvaamiseksi myönnettävistä valtionavustuksista. Lausuntopyynnön mukaan esityksen keskeisenä tavoitteena olisi korvata kuntien koronasta aiheutuneet välittömät kustannukset tavalla, joka sekä mahdollistaisi kustannusten riittävän kompensaation että aiheuttaisi hakijoille mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa. Tarkoituksena myös on, että avustuskokonaisuudessa huomioidaan kattavasti myös muut kunnille ja kuntayhtymille annetut, koronasta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen tarkoitetut tuet ja avustukset.

Esityksessä ehdotetaan, että avustus määritettäisiin pääosin *laskennallisin perustein*. Laskennallisena avustusta myönnettäisiin testauksen, jäljittämisen, rokottamisen ja hoidon kustannuksiin. Tältä osin avustusta voisivat hakea kunnat. Avustuksen määrä perustuisi keskimääräisten kustannusten perusteella määritettyyn toimintokohtaiseen korvaushintaan sekä toimintokohtaiseen volyymiin, esimerkiksi testien määrään.

Lausuntopyynnössä todetaan, että lisäksi avustuskokonaisuuteen liitettäisiin asukaslukuun pohjautuva laskennallinen erä, jolla katettaisiin muita koronasta aiheutuneita kustannuksia. Kokonaisuuteen sisältyisi myös harkinnanvarainen osuus, jota voitaisiin myöntää kunnille, mikäli laskennallisin perustein määräytyvät korvaukset eivät tuottaisi riittävää kompensaatiota. Lisäksi avustushaun yhteydessä voisi hakea korvausta terveydenhuoltolain 79 § 2 momentin mukaisiin kustannuksiin, jotka ovat aiheutuneet kotikunnattomien henkilöiden määräämisestä karanteeniin, eristykseen tai pakolliseen terveystarkastukseen. Siltä osin avustusta voisivat hakea kaikki kunnat ja kuntayhtymät, joille on syntynyt näitä kustannuksia.

Lausuntopyynnössä todetaan myös, että valtio korvaa koronasta aiheutuneita kustannuksia useiden eri kanavien kautta. Vuonna 2020 covid-19-pandemiasta aiheutuneita kustannuksia kompensoitiin kunnille korottamalla peruspalvelujen valtionosuuksia yhteensä yli 1,6 miljardilla eurolla. Lisäksi yhteisöveron jako-osuutta korotettiin kymmenellä prosenttiyksiköllä. Kustannuksia korvataan eri toimijoille muun muassa myös sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaisten korvausten kautta.

Hakukierroksia on tarkoitus järjestää ainakin kaksi. Ensimmäisellä hakukierroksella katettaisiin tammikuusta elokuuhun 2021 aiheutuneet kustannukset. Avustukset tulisivat hakuun syksyllä 2021.

Vantaan lausunto: Esityksen mukaan kustannuksista korvattaisiin alle puolet

Vantaan kaupungin lausuntoluonnos on valmisteltu sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan ja kaupunkistrategian ja johdon toimialan yhteistyönä.

Asetusluonnoksen ja sen perustelumuistion perusteella voidaan todeta, että kustannuksia ei korvata Vantaan kaupungille täysimääräisinä. Koronapandemian aiheuttamia merkittävimpiä lisäkustannuksia ovat koronatestaus, koronarokotukset ja tartunnanjäljitys. Niiden osalta tämän hetken arvion mukaan Vantaan saama korvaus jättäisi kattamatta noin 17–30 milj. euroa sosiaali- ja terveystoimelle koituneista lisäkustannuksista.

Myös erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon hoitopäivien osalta esitetty korvaus kattaisi vain noin 50 % todellisista kustannuksista. Lisäksi asetusluonnos sisältää avustuksen muihin välittömiin lisäkustannuksiin, jossa myönnettävän avustuksen määrä määritettäisiin kertomalla kunnan asukasluku valtionapuviranomaisen määrittämällä taksalla. Taksa ei ole tiedossa, joten esimerkiksi suojarustekustannusten osalta jää epävarmaksi, minkä tasoisesti kyseinen avustus kattaisi menot.

Edellä mainittujen seikkojen vuoksi Vantaan lausuntoluonnos on hyvin kriittinen. Asetusluonnos merkitsi siis sitä, että Vantaan kaupungille jäisi vuoden 2021 osalta korvaamatta ainakin noin 17–30 miljoonaa euroa tartunnanjäljityksen, testauksen ja rokotusten kustannuksia. Tilanne on kestävä ja asetusluonnosta on muutettava siten, että valtio korvaa kustannukset kunnille täysimääräisesti toteutuneiden kustannusten mukaan, kuten se on vuoden 2020 budjettiriihessä luvannut.

Kaupunginhallitus 23.8.2021 § 6

Kaupunginjohtajan esitys:

Päätetään antaa sosiaali- ja terveysministeriölle liitteen mukainen Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin.

Käsittely:

Tehdään tekninen korjaus lausuntoon. Korjataan sivulle 1 termi *yksikköveron* muotoon *yhteisöveron*.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys korjatulla liitteellä.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtionavustuksesta eräisiin julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon covid-19-kustannuksiin
- Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö VN/17361/2021
- Asetus avustuksesta covid-kustannuksiin, luonnos
- Perustelumuistio, luonnos

Täytäntöönpano: Lakiasiat ja päätösvalmistelu

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Vantaa

Lisätiedot:

talouspäälikkö Hanna Heinikainen, puh. 050 312 2109, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

talous- ja strategiajohtaja Matti Ruusula, puh. 043 824 9254, [etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)